

השאיפה לכוח

אני זוכר עוד שבהיותי ילד קטן, סחבה אותי אמי על הידיים עם שני כיכרות לחם והסתירה אותי בתוך הסוף — הבלחובצים הגיעו לעיירה והתחילו לפרוע ביהודים. אני מתחיל מזה הואיל ואני רוצה להעביר קו מנחה ולומר, כי כל חיי עד היום הם שאיפה לכוח, כי אנחנו לא רק אנשים שמדברים, אלא גם מגשימים. הגשמתנו החלוצית היא הדרך לפיתוח הכוח: הכלכלי, הפוליטי, המדיני והצבאי. כשגדלתי שמעתי בעיירה סיפורים על אירגון הגנה עצמית, שהוקם בזמן מלחמת העולם הראשונה ע"י בחורים צעירים. זה דחף גם אותי למחשבה על הגנה עצמית בכל מחיר בניגוד להליכה כצאן לטבח...

הפגישה הראשונה שלי עם נשק היתה בחדרו של אחי, צבי, ביגור, עת נכנסתי במקרה, כאשר עסק בניקוי הרובים. הוא היה בתקופה ההיא מרכז-השמירה ביגור, הוא היה לוקח אותי לביקור בעמדות לחנכני ולהדריכני וכך נכנסתי ל"ענינים". כעבור זמן מה צורפתי להגנה והתחלתי ללמוד תיפעול נשק. לאחר המטווח הראשון, כאשר קלעתי למטרה — ידעתי שכבשתי דבר שהשתוקקתי לו שנים רבות. עם פרוץ מאורעות 1936 התרחבו אימונינו. התחלנו באימון הפרט במסגרת אימוני השדה. האימונים נערכו על הכרמל. כנער, עקבתי אחר המתרחש במשק. ידעתי שיש רכש, ידעתי על שליחות המשק בגיוס אנשים לעזרה בסביבה הקרובה והרחוקה למרות המצב הקשה במקום. הייתי מלא הערצה לכל המתרחש והיתה לי הרגשה חזקה של שותפות. חשתי כיצד חיים במקום את עניני ההגנה. למרות העבודה הקשה האנשים משכו בעול ונתנו את שלהם. הציבור מסביב ידע להעריך את הדברים.

ההגנה ביגור היתה שם דבר. יצא לי להיפגש עם פעילי ההגנה בכל חלקי הארץ ונוכחתי בזה. בזמן היותי מפקד פלוגת חי"ש בסביבה היו שתי מחלקות מיגור — כפרי חסידים, שערי-העמקים ונשר נתנו את המחלקה השלישית. אלה דברים שמדברים בעד עצמם. המשק פרש את כנפיו על הסביבה ועזר בכול.

אני זוכר את הערב, כאשר חזרתי מהעבודה במחצבה ותלמידי המחזור הראשון של ביה"ס המחוזי באו לחדרי והודיעו לי שהחליטו באסיפה על הליכתי לחניתא. היה זה ב־1938. אמי שכבה חולה ואני נכנסתי וסיפרתי לה על יציאתי לחניתא, על גבול הצפון, מקום המשמש לערבים להעברת נשק והיהודים החליטו לתקוע שם יתד. שאלתי דעתה. היא השיבה לי שצריך ללכת והיא ברכה אותי בהצלחה.

אני זוכר את התרגשותי הגדולה בעת פרידתי מציבור החברים. ראיתי אותו ככוח גדול המצטבר מכל פרט בתוכו וזה נתן לי את העידוד ללכת לאשר אישלה. ברוכה היתה השליחות הזו. היא שעיצבה אופיי וליוותה אותי בהמשך הדרך.

חלקה של יגור בעליה לחניתא

אינני יודע אם יש עוד משק בסביבה הזו שהתגייס בכוח רב כזה כמו יגור, הן מבחינה מספרית והן מבחינה אירגונית. את קו המים, את הגדר וחלק מהעמדות הקימו בעזרתם וניהולם של חברי יגור. עשרות חברים היו שותפים למבצע ביום העלייה וכן אח"כ בסלילת הכביש שכללה עבודת־ידיים רבה וקשה. 8 חדשים הייתי בחניתא. ידעתי שאני שליחה של יגור ונתתי את המכסימום שיכולתי לתת. ראיתי עצמי שותף לכל עבודות הבראשית: אבטחת הדרך, גיוס לוחמים מנוסים לראשית פלוגות־האש, עזרה בגדר, מארבי לילה וכו'. ידעו להעריך את חברי יגור, ככוח פועל ומפעיל. היתה דאגה רבה במוסדות המשק השונים לצורכי השליחים והאספקה המסודרת לשליחי יגור בלטה בכל מקום.

בשובי מחניתא, יצאתי לקורס מפקדי כתות ומכאן ואילך שימשתי בתפקידי הדרכה שונים. עם פרוץ המלחמה היה גיוס בארץ לצבא הבריטי ולפלמ"ח. הגיוס ביגור היה אחר

מאשר בשאר המקומות. הבסיס היה שליחת אנשים לפי החלטת מועצת השמירה, שהתבססה על שיקולים משקיים כוללים ולא רק על ההתנדבות האישית או ההגרלות שהיו נהוגות במקומות אחרים. החברים הלכו כשליחיה של יגור. אני לא גוייסתי אז ולא יכולתי להבין זאת, אך הערכתי את הדבר שישנה חברה והיא הקובעת את האנשים לתפקידים. אני זוכר את ההפגנות נגד "הספר הלבן" ואת יגור בתוך ההפגנות. היינו קבוצה גדולה ומאורגנת שעשתה רושם רב.

בשנת 1941 הוקם הכוח המרוכז והתכליתי ביותר בהגנה — הפלמ"ח. היתה לי הזכות להיות מראשוניו. משק יגור שימש מקום ריכוז לפלוגות רבות של הפלמ"ח ובו גם התקיימו קורסי החבלה. היה בזה סיכון גדול למשק הואיל ומשטרת ג'למי הסמוכה עקבה בעירנות אחר כל המתרחש במקום.

יגור יוצגה בכל דרגות ההדרכה בפלמ"ח, בהדרכה האיזורית והמרכזית וכן היתה במיפקדה העליונה של הפלמ"ח.

להשלמת הדברים אני רוצה לספר עוד מקרה אחד, שהראה את החברות הגדולה של חברי יגור, את עקשנותם ואת העזתם. היה זה ביום של מבצע עתלית. כשחזרתי מאחד הקורסים נשלחתי ע"י יגאל אלון (מפקד המבצע) לראות להיכן הגיעו המעפילים. הלכתי לתומי בואדי והנה קופצים עלי שוטרים. באותו רגע הופיע צבי שאר עם קבוצת חברים ובצעקות ובמקלות חילצו אותי. ראיתי בזה אחוות לוחמים הנאבקים על היקר להם.